

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๑๔
วันศุกร์ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริธรา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	(ลาการประชุม)
๒. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นายณัฐ มโนกลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์เชียร

ผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

๒. นางสาวคณินิจ แซ่เฮง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางสาวจิระ พุ่มพวง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๔. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๑๓ วันพุธ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในวันนี้คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอขอเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจากเดิมพนักงานขององค์กรอิสระเป็นข้าราชการพลเรือน โดยมีผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ดังนี้ ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ผู้แทนของกรมบัญชีกลาง ผู้แทนของสำนักงบประมาณ ผู้แทนของสำนักปลัดกระทรวงการคลัง ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการประชุมดังกล่าว ผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า เหตุที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประสงค์ที่จะให้มีการเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจากเดิมพนักงานขององค์การอิสระเป็นข้าราชการพลเรือน เพราะต้องการให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน เช่น สวัสดิการ การรักษาพยาบาล สิทธิในการรับบำนาญ และสิทธิในการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นต้น ประกอบกับการเปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด และเสนอให้กำหนดด้วยว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีสิทธิเลือกที่จะเปลี่ยนสถานะเป็นข้าราชการพลเรือนหรือไม่ก็ได้ตามความสมัครใจ ต่อประเด็นดังกล่าวหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โครงสร้างเดิมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานอยู่แล้ว และไม่มี ความชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นด้วยหรือไม่ ประกอบกับการเปลี่ยนสถานะเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไปเป็นข้าราชการพลเรือนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและอกระเบียบที่เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมากซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพอสมควร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจมีหนังสือสอบถามไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย เพราะคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ดูแลระบบบุคลากรของรัฐ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เมื่อสอบถามไปยังคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีก็จะต้องมีหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาชี้แจงในประเด็นดังกล่าวต่อ คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ คณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ อาจแจ้งให้คณะรัฐมนตรีมีหนังสือตอบกลับมาภายในหนึ่งเดือนเพื่อให้ทันเวลาที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การรอหนังสือตอบกลับจากคณะรัฐมนตรีมีความเหมาะสมมากกว่า การตัดสินใจตามความเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพราะหากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเลือกทางใดทางหนึ่งอาจทำให้เกิดข้อครหาได้ แต่ถ้าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าไม่อาจรอคำตอบจากคณะรัฐมนตรีเนื่องจากอาจไม่ทันเวลาที่ จะเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ก็อาจนำความเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการตัดสินใจในประเด็นดังกล่าวก็ได้ และสอบถามว่าในระหว่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาประเด็นการกำหนดห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เข้ามาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่นอีกนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาว่าควรกำหนดให้มีผลย้อนหลังถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในปัจจุบันด้วยหรือไม่

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ชี้แจงว่า ในระหว่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ประเด็นการกำหนดห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเข้ามาดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระอื่นอีกนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้มีการพิจารณาว่าควรให้มีผลย้อนหลังกับผู้ที่ดำรง

ตำแหน่งในองค์กรอิสระในปัจจุบันหรือไม่ แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาเห็นว่าไม่ควรให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่น ๆ อีก เพราะอาจมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ และอาจทำให้ประชาชนเห็นว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในกระบวนการสรรหา ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ที่ผ่านมาสื่อมวลชนเคยสอบถามว่ากรณีที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีจะดำรง ตำแหน่งเกินแปดปีไม่ได้นั้น ต้องรวมจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งของผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในอดีต ด้วยหรือไม่แต่ในประเด็นการดำรงตำแหน่งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนี้ ยังไม่มีสื่อมวลชนหยิบยก ประเด็นนี้ขึ้นมาสอบถาม

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ปัจจุบันมีบุคคลบางกลุ่มพยายามตีความมาตรา ๒๐๒ (๑) ของร่างรัฐธรรมนูญ ความว่า “เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด” นั้นจะทำให้ผู้ที่ เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในปัจจุบันมีลักษณะต้องห้าม เพราะเป็น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอยู่ในปัจจุบัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การตีความในลักษณะเช่นนั้นไม่ถูกต้อง ความในมาตรา ๒๐๒ (๑) ของ ร่างรัฐธรรมนูญประสงค์ที่จะห้ามผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่น ๆ เท่านั้น ไม่ได้ห้ามผู้ที่ดำรง ตำแหน่งในองค์กรอิสระปัจจุบัน

นายบรรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ชี้แจงว่า สื่อมวลชนเคยสอบถามว่า กรณีที่ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระพ้นจากตำแหน่งเพราะขาดคุณสมบัติจะมีสิทธิเข้ามา สมัครเพื่อรับการสรรหาใหม่ได้หรือไม่ ต่อประเด็นดังกล่าวได้ชี้แจงว่า หากพ้นจากตำแหน่งเพราะขาด คุณสมบัติจะเข้าลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้มาตรา ๒๐๒ ของร่างรัฐธรรมนูญ จึงไม่สามารถเข้ามา สมัครเพื่อรับการสรรหาใหม่ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ได้มีการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมืองตามความเห็นของที่ประชุมและในส่วนที่เห็นว่ายังขาดตกบกพร่องอยู่ ในวันนี้จึงได้นำ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวทั้งสองฉบับมาให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนำกลับไป พิจารณาอีกครั้ง หากกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติในส่วนใดยังไม่สมบูรณ์หรือขาดตกบกพร่อง ในประเด็นใดขอให้นำเสนอต่อที่ประชุมในการประชุมครั้งต่อไป ที่ผ่านมาสังคมมีการแสดงความคิดเห็นว่า โทษประหารชีวิตที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๐๙/๑ สำหรับการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๖๕ ของ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนั้นเป็นโทษที่รุนแรงเกินไป ดังนั้น จะเหมาะสมหรือไม่ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๐๙/๑ ให้เป็นประหารชีวิตหรือ จำคุกตลอดชีวิต เพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษตามลักษณะและพฤติการณ์การกระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับโทษของความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกรับสินบนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ และสอบถามว่า มาตรา ๑๔๙ ของประมวลกฎหมายอาญากำหนดโทษไว้อย่างไร

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การนำบทกำหนดโทษในมาตรา ๑๔๙ ของประมวลกฎหมายอาญา มาเทียบเคียงกับบทกำหนดโทษที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๐๙/๑ จะทำให้สามารถอธิบายให้สังคมเข้าใจได้ โดยง่าย

นายพัชโรดม ลิ้มปิขะเจียร อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๑๔๙

ของประมวลกฎหมายอาญากำหนดโทษของผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้ว่า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า โทษที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๐๙/๑ อาจเป็นโทษที่รุนแรงเกินไป และสอบถามว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับพรรคการเมืองนั้นเป็นความผิดทางอาญาหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเป็นความผิดทางอาญา และในทางปฏิบัติศาลจะไม่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต ถึงแม้ศาลจะพิพากษาลงโทษประหารชีวิตก็จะมีขอพระราชทานอภัยโทษ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกำหนดให้มีโทษประหารชีวิตแต่ในทางปฏิบัติไม่มีการลงโทษประหารชีวิตทำให้โทษที่กำหนดไว้ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดประเด็นข้อเสนอแนะของหน่วยงานและประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่รวบรวมโดยคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จึงไม่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมเมื่อมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับ

นายเอียรชัย ฌ นคร กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้จัดทำสรุปประเด็นข้อเสนอแนะไว้แล้วบางส่วน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งในร่างมาตราใด หากร่างมาตรานั้นมีข้อเสนอแนะก็ขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนำเสนอในที่ประชุมพิจารณาด้วย

นายอัพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญควรพิจารณาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปในแต่ละประเด็นหรือร่างมาตรา ก่อนนำเสนอต่อที่ประชุม

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ที่ผ่านมานายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะประธานอนุกรรมการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และอนุกรรมการท่านอื่น ๆ ได้มีการนำเสนอข้อเสนอแนะของหน่วยงานและประชาชนซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้มีการวิเคราะห์แล้วรวมทั้งได้นำเสนอข้อเสนอของอนุกรรมการบางส่วนในระหว่างที่มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ผู้แทนกรมสรรพากรที่มาร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเห็นว่า

การกำหนดให้ผู้บริจาคเงินแก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายเพื่อการบริจาคตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากรได้ตามจำนวนที่บริจาคแต่ไม่เกินสองแสนบาทนั้น เป็นจำนวนที่มากเกินไป และจะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ที่จะกำหนดให้บุคคลธรรมดาสามารถนำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินห้าพันบาท และนิติบุคคลหักลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินสองหมื่นบาท

ประธานกรรมการกล่าวว่า การนำเงินที่บริจาคไปเป็นค่าลดหย่อนภาษีไม่ได้เป็นการนำเงินที่บริจาคไปลดจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีโดยตรง แต่เป็นการนำไปลดหย่อนจากเงินได้พึงประเมินเท่านั้น การกำหนดให้หักค่าลดหย่อนได้ไม่เกินสองแสนบาทจึงน่าจะเหมาะสมแล้ว การกำหนดให้หักค่าลดหย่อนได้เพียงห้าพันบาทเป็นจำนวนที่น้อยเกินไปหากต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดให้นิติบุคคลสามารถบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองได้โดยตรง อาจทำให้เกิดการให้ประโยชน์ตอบแทนของพรรคการเมือง ประกอบกับนิติบุคคลก็ไม่ได้เป็นบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การบริจาคเงินเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะหนึ่ง และการบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้บริจาคจะมีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ หากไม่กำหนดให้นิติบุคคลสามารถบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองได้ตามกฎหมายก็จะทำให้นิติบุคคลแอบไปบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองโดยที่ไม่มีผู้รู้เห็น

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดให้นิติบุคคลบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผลกระทบของการเลือกตั้งนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ที่ไม่ได้มีสิทธิเลือกตั้ง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลจึงย่อมมีสิทธิที่จะสนับสนุนพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งซึ่งมีนโยบายที่ตนเองนิยมได้ และการห้ามมิให้นิติบุคคลบริจาคเงินให้กับพรรคการเมือง จะทำให้จำนวนเงินที่พรรคการเมืองจะได้รับจากการบริจาคจะมีจำนวนน้อยลง

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดให้นิติบุคคลบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองจะทำให้นิติบุคคลบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองได้มากกว่าประชาชน อาจส่งผลกระทบต่อการให้ความสำคัญกับนิติบุคคลมากกว่าประชาชนได้

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า นิติบุคคลอาจมีอิทธิพลต่อพรรคการเมือง เนื่องจากได้บริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง วิธีแก้ปัญหา คือ ควรกำหนดเพดานเงินสูงสุดที่นิติบุคคลจะสามารถบริจาคเงินให้พรรคการเมืองไว้ และควรเปิดกว้างให้กับกลุ่มคนทุกวัยในการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ได้กำหนดอัตราเงินบริจาคขั้นสูงไว้ว่า นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาหากมีการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองเป็นจำนวนเงินสิบล้านบาท จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดจำนวนเงินบริจาคขั้นสูงไว้นั้น อาจไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากอาจมีนิติบุคคลหลายแห่งที่สนับสนุนพรรคการเมืองบางพรรค แม้จะกำหนดอัตราขั้นสูงในการบริจาคเอาไว้ แต่หากมีนิติบุคคลหลายแห่งร่วมกันบริจาคให้แก่พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งย่อมรวมกันเป็นจำนวนเงินที่มากได้

- เมื่อพิจารณา ร่างมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ในเรื่องการนำเงินที่บริจาคให้แก่พรรคการเมืองมาหักลดหย่อนภาษีได้ไม่เกิน

สองแสนบาทนั้น กรมสรรพากรใช้หลักการในการคำนวณโดยคิดคำนวณเป็นตัวเงินมีจำนวนมากถึงสี่หมื่นล้านบาทจากจำนวนผู้มีเงินได้ที่ยื่นแบบแสดงการเสียภาษีเงินได้ทั้งสิ้นสี่ล้านคนที่นำมาหักลดหย่อนจากเงินที่บริจาคให้แก่พรรคการเมืองรายละเอียดสองแสนบาท

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักคิดในการคำนวณเงินที่นำมาหักค่าลดหย่อนในกรณีที่บริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองนั้น ไม่มีทางเป็นไปได้ที่จำนวนผู้เสียภาษีทั้งสิ้นสี่ล้านคนจะบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองทุกคนในอัตรารายละเอียดสองแสนบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสถิติที่ผ่านมาผู้มีเงินได้ที่บริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองเพียงเก้าหมื่นรายเท่านั้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เดิมเมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ในเรื่องกำหนดอัตราขั้นสูงสำหรับการนำเงินที่บริจาคให้แก่พรรคการเมืองมาหักลดหย่อนภาษีนั้น จะแยกการกำหนดอัตราในการนำเงินมาหักค่าลดหย่อนในการเสียภาษีเอาไว้ กล่าวคือ หากเป็นนิติบุคคลจะหักค่าลดหย่อนจากเงินที่บริจาคได้ไม่เกินรายละเอียดสองหมื่นบาท และบุคคลธรรมดาหักค่าลดหย่อนจากเงินที่บริจาคได้ไม่เกินรายละเอียดห้าพันบาท

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ มีอัตราเงินเพื่อคิดเป็นร้อยละเท่าใด

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า อัตราเงินเพื่อตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ ประมาณร้อยละ ๓.๘๑ ของดัชนีผู้บริโภคทั่วไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรเพิ่มจำนวนเงินที่บริจาคให้แก่พรรคการเมืองในการนำมาหักลดหย่อนภาษีตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น โดยในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจจะมีการปรับลดจำนวนเงินที่นำมาหักค่าลดหย่อนก็ได้

สำหรับประเด็นจำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองที่จะดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะจากแหล่งต่างๆ แล้ว เห็นว่าการกำหนดจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองไว้ห้าร้อยคนก็สามารถที่จะดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองได้นั้น อาจมีจำนวนที่น้อยไป อย่างไรก็ตาม หากจะกำหนดจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองไว้ห้าร้อยคน ควรมีการกำหนดเงื่อนไขว่า ภายในหนึ่งปีหลังจากจดทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว หากพรรคการเมืองดังกล่าวมีสมาชิกไม่ถึงห้าพันคนจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคน หากไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคนได้ภายในหนึ่งปีให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่จะสามารถริเริ่มก่อตั้งพรรคการเมืองไว้เพียงสิบห้าคน และสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ โดยพรรคการเมืองดังกล่าวจะต้องหาสมาชิกพรรคการเมืองให้ครบห้าพันคนภายในหนึ่งปี หากไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคนได้ภายในหนึ่งปี ให้ถือว่าสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง

- จำนวนสาขาพรรคการเมืองของแต่ละพรรคการเมืองทั่วประเทศควรมีจำนวนสิบแปดสาขาพรรคการเมือง เนื่องจากคำนวณมาจากสัดส่วนของกลุ่มจังหวัดตามที่กระทรวงมหาดไทยแบ่งพื้นที่ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

- ในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตพื้นที่ที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ควรมีการกำหนดจำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองไว้หรือไม่ว่าจะต้องมีสมาชิก

พรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งดังกล่าวเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่ระบบ primary vote ต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ระบบ primary vote ในการเลือกตั้งของประเทศไทยคงเกิดขึ้นได้ยาก ในขณะนี้ อีกทั้งยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณอีกด้วย และสอบถามว่าในการกำหนดจำนวนสมาชิกของ พรรคการเมืองที่แต่ละพรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกครบห้าหมื่นคน กล่าวคือ หลังจากการ จดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้ว จะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกครบห้าพันคนภายในหนึ่งปี โดยกำหนดให้พรรคการเมืองต้องมีสมาชิกเพิ่มขึ้นปีละหนึ่งหมื่นคน ในทุกรอบสิ้นปีปฏิทิน จะทำได้หรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกำหนดสมาชิกพรรคการเมืองไว้ห้าหมื่นคน โดยที่แต่ละ พรรคการเมืองจะต้องดำเนินการหาสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นปีละหนึ่งหมื่นคนจนครบห้าหมื่นคน ภายในห้าปีนั้น จะไม่เป็นการกีดกันพรรคการเมืองที่มีขนาดเล็กแต่อย่างใด เนื่องจากพรรคการเมือง ขนาดเล็กที่มีจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองไม่ถึงห้าหมื่นคนก็สามารถควรวรรวมพรรคการเมืองเข้าด้วยกันได้

- บทเฉพาะกาลได้กำหนดให้สมาชิกพรรคการเมืองต้องเสียค่าบำรุงให้แก่พรรคการเมืองที่ตนเป็น สมาชิกอยู่โดยเสียเป็นรายปี ซึ่งในอนาคตจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองในแต่ละพรรคอาจมีจำนวนลดลงได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้มีจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองให้ครบห้าร้อยคนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จึงจะจดทะเบียนเป็น พรรคการเมืองได้ และต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคนภายในหนึ่งปี

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกำหนดให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งติดต่อกันอาจมี ผลกระทบต่อการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองขนาดเล็กได้เนื่องจากยังไม่มีความพร้อม นอกจากนี้ ในประเด็นการกำหนดจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่แต่ละพรรคการเมืองจะต้องมีสมาชิก เพิ่มขึ้นทุกปีนั้น อาจส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ ดังนั้น มีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่จะไม่นำหลักการในการกำหนดให้มีสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นทุกปีมาใช้บังคับกับพรรคการเมือง ขนาดเล็ก

ประธานกรรมการกล่าวว่า ปัจจุบันมิได้บัญญัติบังคับให้พรรคการเมืองต้องส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทุกครั้ง แต่บังคับว่าจะต้องดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองตามจำนวนที่ กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ประกอบกับมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ บัญญัติว่า “บุคคลย่อม มีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น จะกำหนดให้พรรคการเมืองที่ไม่ส่งผู้สมัคร รับเลือกตั้งในครั้งใด ให้ความเป็นพรรคการเมืองสิ้นสุดลงไม่ได้ แต่พรรคการเมืองต้องดำเนินกิจกรรม ทางการเมืองตามที่ร่างมาตรา ๒๐/๑ บัญญัติไว้ นอกจากนี้ เสนอเป็นหลักการให้แก่ร่างมาตรา ๒๙ โดยกำหนดให้พรรคการเมืองมีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคนภายในหนึ่งปี และให้มีสาขา พรรคการเมืองในแต่ละภาคไปในคราวเดียวกัน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การกำหนดเกณฑ์จำนวนสมาชิกพรรคการเมืองที่แต่ละ พรรคการเมืองจะต้องมีโดยกำหนดไว้ว่า ภายในสี่ปีพรรคการเมืองทุกพรรคการเมืองจะต้องมีจำนวนสมาชิก พรรคการเมืองครบสองหมื่นคน หากมีจำนวนสมาชิกไม่ครบให้ถือว่าสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ประกอบกับค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองได้กำหนดไว้ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท ซึ่งแต่ละพรรคอาจกำหนดอัตรา ค่าสมัครเป็นสมาชิกพรรคต่ำกว่าหนึ่งร้อยบาทได้ การหาสมาชิกพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นจึงจะทำได้ง่าย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดให้พรรคการเมืองมีสมาชิกพรรคการเมืองให้ครบ สองหมื่นคนภายในระยะเวลาสี่ปี โดยในปีแรกหลังจากจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองแล้วจะต้องดำเนินการ

ให้มีสมาชิกพรรคการเมืองครบห้าพันคนภายในหนึ่งปี หลังจากนั้นจะต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองให้ครบสองหมื่นคนภายในสามปี และไม่ว่าในปีที่สอง หรือปีที่สาม จะดำเนินการหาสมาชิกพรรคการเมืองได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ แต่เมื่อรวมกันแล้วเมื่อครบระยะเวลาสี่ปี พรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องมีสมาชิกพรรคการเมืองครบสองหมื่นคน มิฉะนั้น ความเป็นพรรคการเมืองจะสิ้นสุดลง

ในการนี้ ประธานกรรมการเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาทบทวนหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า เมื่อพิจารณาร่างมาตรา ๖๓ วรรคสอง ในประเด็นการให้องค์กรอิสระส่งรายชื่อผู้แทนของแต่ละองค์กรเป็นกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวัน เพื่อดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกให้ได้มาซึ่งกรรมการการเลือกตั้ง หากองค์กรอิสระไม่ส่งรายชื่อภายในสิบห้าวัน ให้ถือว่ามิจำนวนกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน และหากมีการเสนอในภายหลังก็ให้เพิ่มเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาในภายหลังได้ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- หากมีบุคคลใดมาขอเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญ สามารถดำเนินการให้ตามที่ผู้ขอได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากต้องการทราบว่าในขณะที่ร่างรัฐธรรมนูญนั้นผู้ร่างมีเจตนารมณ์อย่างไรนั้น ควรต้องศึกษาโดยตรงจากรายงานการประชุม (ชวเลข) เนื่องจากการจัดทำเจตนารมณ์นั้นเป็นการจัดทำขึ้นในภายหลังจึงอาจไม่ตรงตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้ร่าง นอกจากนี้ เจตนารมณ์ไม่ใช่สิ่งที่ผู้ร่างคิด แต่เป็นตัวหนังสือที่เมื่ออ่านแล้วได้ความว่าอย่างไร จึงอาจเป็นไปได้ว่าสิ่งที่เขียนขึ้นมานั้นอาจไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ร่างก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในอดีตเคยมีการร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ซึ่งตามเจตนารมณ์ของผู้ร่างในขณะนั้นต้องการให้ร้องผ่านอัยการสูงสุด แต่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่าหากพิจารณาตามตัวอักษรสามารถร้องผ่านทางอัยการสูงสุด หรือยื่นตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญเลยก็ได้ ดังนั้น แม้ผู้ร่างจะมีเจตนารมณ์อย่างไร แต่หากเขียนไม่ตรงตามที่ต้องการก็สามารถตีความได้เป็นอีกอย่างหนึ่ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๗ ของร่างรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาสองประเด็น ประเด็นที่หนึ่งกรณีเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ต้องส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาว่าตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ มีข้อควรพิจารณาว่าการทักท้วงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น ให้ทักท้วงเฉพาะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือสามารถทักท้วงได้ทุกฉบับ และในประเด็นที่สองกรณีร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ถูกทักท้วงมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวพิจารณาแล้วเสร็จแต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสาม ส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวตกไป ผู้ใดจะเป็นผู้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ตกไปใหม่อีกครั้งหนึ่ง

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในประเด็นที่หนึ่งเมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ การทักท้วงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น ให้ทักท้วงได้เฉพาะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น ส่วนประเด็นที่สองกรณี

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นอันตกไปนั้น หากในขณะนั้นมีสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแล้วให้เป็นหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร แต่หากยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งก็อาจต้องเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นไม่ได้ผิดหลักการหรือเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ควรชักท้วง ทั้งนี้เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญสามารถประกาศใช้ได้โดยเร็ว

- มีกรรมการสอบถามว่า ในปัจจุบันมีคำถามเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะมาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระว่าผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนี้จะสามารถดำรงตำแหน่งอยู่จนครบวาระได้หรือไม่

- คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะมาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ต้องเป็นไปตามหลักการของร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ เมื่อร่างรัฐธรรมนูญประกาศใช้ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะมาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หากผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตรงตามรัฐธรรมนูญก็สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนครบวาระ แต่หากไม่มีคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตรงตามรัฐธรรมนูญก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขณะนี้ได้มีการประสานขอรายงานการประชุม (ชวเลข) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๘๒ จึงได้มอบหมายให้นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สืบค้นว่ามี การพิจารณาร่างมาตราดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งใดบ้าง เพื่อให้คณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจสอบบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนมอบเอกสารดังกล่าวให้กับผู้ขอต่อไป

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง สรุปความคิดเห็นได้ ดังนี้

- ไม่ควรให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้านดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และเห็นว่าควรมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวให้แก่ครูหรือทหารเป็นผู้ดำเนินการ

- ควรมีมาตรการในการคุ้มครองพยาน

- ควรมีหน่วยงานเฉพาะกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้งในพื้นที่

- คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวน และต้องเป็นอิสระอย่างแท้จริง

๒. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง สรุปความคิดเห็นได้ ดังนี้

- ในการจัดตั้งพรรคการเมืองควรให้จัดตั้งได้ยาก

- ควรมีการเก็บค่าสมาชิกพรรคการเมือง

- ควรมีกระบวนการในการสร้างกิจกรรมในพรรคการเมือง

- ค่าสมาชิกพรรคการเมืองกับเงินอุดหนุนควรแยกกันเป็นคนละส่วน โดยพรรคการเมืองไม่ควรนำเงินค่าสมาชิกพรรคการเมืองมาใช้ และหากมีการยุบพรรคการเมืองให้นำเงินค่าสมาชิกพรรคการเมืองเข้ากองทุน

- สมาชิกพรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการออกเสียง

- ต้องมีมาตรการห้ามการขึ้นน้ำในพรรคการเมือง หากมีการขึ้นน้ำต้องมีบทลงโทษกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ให้กลับมาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองอย่างน้อยห้าปี

- สมาชิกพรรคการเมืองต้องมีเอกสารยืนยัน
- ต้องมีการตรวจสอบคุณธรรมจริยธรรมของสมาชิกพรรคการเมือง
- พรรคการเมืองต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินหนี้สินต่อสาธารณะ
- พรรคการเมืองต้องมีการแยกประเภทของการใช้เงิน

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ รายงานเพิ่มเติมว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนั้น ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ควรต้องมีการลงทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ทุกสองปี กล่าวคือ เมื่อครบสองปีสมาชิกพรรคการเมืองต้องยืนยันยืนยันความเป็นสมาชิกพรรคการเมืองโดยการยื่นเอกสารสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและชำระค่าสมาชิกพรรคการเมืองอีกครั้งหนึ่ง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี

วิทยากรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สานสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์